

TOROS ÜNİVERSİTESİ
TIBBİ HİZMETLER VE TEKNİKLER BÖLÜMÜ
İLK VE ACİL YARDIM PROG. DERS İÇERİK

Not: Eski Öğrenciler İçin:Değişiklik Yapılan Ve Kaldırılan Dersler Eklidir.

Not: Yeni Dönem Öğrencilerin Ders İçerikleri İse Bologna Bilgi Paketinde Mevcuttur

1.YARIYIL

ATA 101 ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ I

Kavramlar, İnkılap Kavramları, Osmanlı İmparatorluğu'nun Çöküşü. Nedenleri, Fransız İhtilali, Osmanlı İmparatorluğu'na etkileri. Batılılaşma hareketleri, Tanzimat ve Islahat Fermanları, fikir hareketleri, Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük, Batılılaşma (Batıcılık). Trablusgarp Savaşı, Balkan Savaşları. I. Dünya Savaşı ve nedenleri. Osmanlı İmparatorluğu'nun I. Dünya Savaşına girişi. Savaşın Sonu. Osmanlı İmparatorluğu'nun Savaştığı Cepheler. Mondros Ateşkes Antlaşması. Kuvay-ı Milliye Hareketi. Mustafa Kemal Paşa'nın Samsun'a çıkışı. Havza ve Amasya Genelgesi. Erzurum Kongresi, Sivas Kongresi. Misak-ı Milli ve Osmanlı Mebusan Meclisi, TBMM'nin açılması. Kurtuluş Savaşında Cepheler, Doğu ve Güney Cephesi. Batı Cephesi Savaşları, Mudanya Ateşkes Antlaşması. Saltanatın kaldırılması, Lozan Antlaşması.

Ders Kitabı:

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Komisyon, Okutman Yayıncılık

Yardımcı Ders Kitapları:

Kemal Atatürk, Nutuk I, II, III, İstanbul, 1967.

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I, II, III, Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı Yayınları, Ankara, 1990.

TD 101 TÜRK DİLİ I

Türk Diline Giriş. Dil Nedir? Dil ve Kültür ilişkisi, Türk dilinin Dünya Dilleri Arasındaki Yeri. Türkçe'de Sesler ve Sınıflandırılması. Hece Bilgisi, İmla Kuralları ve Uygulanması. Dilekçe Yazma.

Ders Kitabı:

Korkmaz, Prof. Dr. Zeynep; Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun; Prof. Dr. Hamza Zülfiyar; Prof. Dr. İsmail Parlatur; Prof. Dr. Necati Birinci; Prof. Dr. Tuncer Gülensoy 2010; TÜRK DİLİ ve KOMPOZİSYON BİLGİLERİ, Yargı Yayınevi, Ankara.

Yardımcı Ders Kitapları:

Banarlı, Nihat Sami. 1999; Türkçe'nin Sırları, Kubbealtı Neşriyatı

ING101 YABANCI DİL (İNGİLİZCE I)

Introduction, simple present tense, questions, Present continuous tense yes-no questions words: What time, Which, How much, Modal can+....? Have+ got numbers, countable, uncountable nouns, pseudo subject there+modal, n+es, does+jobs, Simple present tense+...?, Negative simple present tense, Some, any, Suggestion, lets questions words, Present simple and position of time adverbs, Present continuous, Simple past tense, Mass and unit: How much? How many? Some, any, a few, a little, past tense, Past tense with ago and questions with "How" log, ago, Adjectives and adverbs, Comparison and adjectives and adverbs, Going to, Present Perfect with for and since, Past continuous and past simple, The simple future used in refusal, offers and can, present+ just, Present simple and

pasttense.

Ders Kitabı:

Without Borders 3; Addie Kane (Hillside Press)

Yardımcı Ders Kitapları:

English Grammar in Use; Murphy Raymond (Cambridge University Press)

IAY 105 FİZYOLOJİ

Fizyolojiye giriş ve hücre fizyolojisi, vücut sıvıları, kas fizyolojisi, sinir sistemi fizyolojisi, solunum sistemi fizyolojisi ve spirometre, dolaşım sistemi fizyolojisi, kan basıncının regülasyonu, nabız, koroner dolaşım, lenf dolaşımı ve venöz dolaşım, kan fizyolojisi, kan transfüzyonu, kan grupları, sindirim sistemi fizyolojisi, boşaltım sistemi fizyolojisi, hormon fizyolojisinin genel prensipleri, tiroid hormonları ve metabolizma, paratiroid hormonu ve kalsiyum metabolizması, seks steroidleri ve genel etkileri, özel duyu.

Ders Kitabı:

Gelir Ethem & Koz Mitat, Fizyoloji Ders Kitabı, Nobel Yayınevi.

Yardımcı Kitaplar:

Arthur C. Guyton ve John E. Hall, Saunders (Tercüme), Tıbbi Fizyoloji Ders Kitabı.

IAY 103 ANATOMİ

Anatomiye giriş, kemik, eklem ve kaslar hakkında genel bilgiler. Thorax duvarı anatomisi, mediastium, kalp ve pericardium, dolaşım sistemi, alt ve üst extremité damarları, solunum sistemi, cavum oris, pharynx, oesophagus, mide, barsaklar ve karaciğer. Endokrin sistem, üriner sistem, kadın ve erkek genital organları, MSS ve OSS.

Ders Kitabı:

Mustafa Sarsılmaz, Anatomi, Nobel Yayınevi.

Yardımcı Kitaplar:

Moore KL, Dalley AF. (2006) Clinically Oriented Anatomy 5th Ed. Lippincott Williams & Wilkins.

Clinical Neuroanatomy For Medical Students, Richard S Snell, Fourth Edition, Lippincott Williams & Wilkins (

Türkçe baskı – Klinik Nöroanatomî Çeviri editörü: Prof. Dr. Mehmet Yıldırım)

Temel Anatomi, Prof. Dr. Meserret Cumhur, Güneş Tıp Kitapevi

IAY 113 ACİL HASTA BAKIMI 1

Hastane Öncesi Acil Bakım. Acil Bakım verenlerde duygusal stres. Vital Bulgular Hastanın Değerlendirilmesinde Kullanılan Kısaltmalar. Hastanın Değerlendirilmesi. İlk İnceleme (Primer Muayene) İkinci İnceleme (Second Muayene), Kardiyopulmoner Resüsitasyon (CPR) Yabancı Cisim Aspirasyonu. Solunum Acilleri. Göğüs Travmaları Batın Ve Genital Bölge Yaralanmalar.

Ders Kitabı:

Tanrıverdi Haluk; 112 Acil Sağlık Hizmetleri Yönetimi, Beta Yayınevi Tintinalli'nin Acil Tıp El Kitabı, Güneş Tıp Kitapevi

Yardımcı Kitaplar:

David M. Cline; O. John MA; Rita K. Cydulka; Garth D. Meckler; Daniel A. Handel; Stephen

H. Thomas; (Çeviri: Prof. Dr. M. Mahir Özmen); Temel İlk Yardım, Güneş Tıp Kitapevi Dr. Nurhan Demirhan;

Türkiye'de 112 İlk ve Acil Yardım Hizmetleri ve Afetlerdeki Rolü Prof.Dr. Yüksel Gökeli; Hayati Tehlike (Acil) Hasta Yönetimi El Kitabı, Güneş Tıp Kitapevi Doç. Dr. Erol Armağan; Acil Tıpta Belirti ve Bulgular, Güneş Tıp Kitapevi

İAY 111 ACİL SAĞLIK HİZMETLERİ 1

Acil sağlık araçları, Türkiye'de ambulans donanımları, Türkiye'de acil servis yapısı ve işleyişi, Türkiye'de acil sağlık hizmetlerinin teşkilat yapısı Türkiye'de acil sağlık hizmetleri ile ilgili mevzuat, Türkiye'de acil sağlık hizmetlerinde formlar, Paramediğin yetki ve sorumlulukları **Ders Kitabı:**

Tanrıverdi Haluk; 112 Acil Sağlık Hizmetleri Yönetimi, Beta Yayınevi

İAY107 İLK YARDIM

İlk Yardım, Önemi, Triyaj, İlk Yardım İle İlgili Kavram Ve Uygulamalar. Yaralanmalarda Genel Bilgiler. Kırık Ve Çıkıklarda, Omurga Yaralanmalarında İlk Yardım. Yaralanmalarının Önemi , Batın Yaralanmaları Ve İlk Yardım. Göğüs Ve Kafa Yaralanmalarında İlk Yardım. Böcek, Yılan Sokmaları Ve İlk Yardım. Zehirlenmeler Ve Güneş Çarpmalarında İlk Yardım. Resüsitasyon Ve Canlandırma,. Diğer Acil Durumlar

Ders Kitabı:

Temel İlk Yardım Eğitim Rehberi, Türkiye Kızılay Derneği, 2001.

Temel İlk Yardım Akademisyen Yayınevi 2017

Yardımcı Kitaplar:

Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Ders Notları, Ankara 112 İlk Yardım Eğitim Notları vb. Alanda Acil Bakım, Yrd. Doç. Dr. Sezgin Sarıkaya, Yeditepe Üniversitesi, 2009.

IAY 109 BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ

Genel kavramlar, bilgiişleme giriş, bilgisayarın tanıtımı, yazılım, donanım, işletim sistemleri, DOS, Windows, kelime işlem programları ve kullanımı, hesap tabloları ve grafik programları, sunu hazırlama ve prezentasyon, veri tabanı kullanımı, bilgi ağları kullanımı. İnternet; internet tarayıcı programların kullanımı, FTP, E-Mail, www.

Ders Kitabı:

Temel Bilgisayar Eğitimi Nesip Ergül, Tugay Arat, Eğitim Kitabevi Yayınları

Yardımcı Kitaplar:

Temel Bilgisayar Eğitimi, Nesip Ergül, Eğitim Kitabevi Yayınları

IAY 115 ENFEKSİYON HASTALIKLARI

Enfeksiyon hastalıkları epidemiyolojisi Enfeksiyon hastalıklarında genel epidemiyolojik prensipler Enfeksiyon hastalıklarının nedenleri Mikroorganizmalar ve virulans faktörleri

Konak savunma mekanizmaları Aşılar ve serum ile bağışıklama ve tedavi Bulaşıcı hastalıklarla savaş yöntemleri Üst solunum yolu enfeksiyonları Pnömoniler Akut ishalller

Üriner sistem enfeksiyonları Agurubeta-hemolitik streptokok (AGBHS) enfeksiyonları Akciğer ve akciğer dışı organ tüberkülozu Viral hepatitler Cinsel yolla bulaşan hastalıklar

Acquired immunodeficiency syndrome (AIDS) ve korunma Kan ve kan ürünleri transfüzyonunun enfeksiyöz komplikasyonları Kan ile bulaşan enfeksiyonlar ve sağlık personeli Hastane enfeksiyonları ve hastane enfeksiyonlarından korunma Sağlık personeli ve el yıkama Hemodiyaliz hastalarında sık görülen enfeksiyonlar

Ders Kitabı:

Mersin Üniversitesi Enfeksiyon Kontrol Komitesi Kaynakları, Sağlık Bakanlığı Enfeksiyon Eğitimleri Enfeksiyon Kontrolü. Zuhale Tuğutlu, 2006

Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği. F.Erdil, N.Özhan Elbaş, 2001

II. YARIYIL

ATA102 102 ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ II

Cumhuriyetin İlanı, Halifeliğin kaldırılması. Cumhuriyetin ilk yıllarında Çok partili hayata geçiş denemeleri. Halk Fırkası, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası ve Şeyh Sait İsyanı. Sebest Cumhuriyet Fırkası ve Menemen Olayı, Cumhuriyetin İlk yıllarında kültür politikası, Ekonomik alandaki gelişmeler, Toplumsal alanda İnkılap hareketleri. Atatürkçülük ve dayandığı İlkeler, Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik İlkesi, Halkçılık Devletçilik İlkesi, Laiklik, İnkılapçılık İlkesi. II. Dünya Savaşı ve Türkiye'nin tutumu.

Ders Kitabı:

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Komisyon, Okutman Yayıncılık

Yardımcı Ders Kitapları:

Kemal Atatürk, Nutuk I, II, III, İstanbul, 1967.

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I, II, III, Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı Yayınları, Ankara, 1990.

Mehmet Alparğu-İsmail Özçelik-Nuri Yavuz, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Ankara, 2003.

TD102 TÜRK DİLİ II

Noktalama İşaretleri ve Uygulaması, Yapım ekleri ve uygulaması, Kompozisyon yazma. Türkçe'de İsim ve Fiil çekimleri. Zarf ve Edatların kullanım biçimleri. Edebiyat ve düşünce dünyası ile ilgili eserlerin okunup incelenmesi. İlmî yazıların hazırlanmasında uygulanacak kurallar.

Ders Kitabı:

Korkmaz, Prof. Dr. Zeynep; Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun; Prof. Dr. Hamza Zülfiyar; Prof. Dr. İsmail Parlatur; Prof. Dr. Necati Birinci; Prof. Dr. Tuncer Gülensoy 2010; TÜRK DİLİ ve KOMPOZİSYON BİLGİLERİ, Yargı Yayınevi, Ankara.

Yardımcı Ders Kitapları:

Banarlı, Nihat Sami. 1999; TÜRKÇENİN SİRLERİ, Kubbealtı Neşriyatı

ING102 YABANCI DİL (İNGİLİZCE) II

The taylor's, simple present tense, revision test, what are they doing? present continuous tense, present continuous tense, I'm going to buy a bike, colours, future, be going to/ will revision test, In a hurry, much-many-a little-a lot, a few-few, a lot of, a lot, where were you last week?, past tense, was-were-did-didn't, a letter from a pen, simple future-will, shopping, I'd like.....a pair of.....etc., revision test.

Ders Kitabı:

Without Borders 3; Addie Kane (Hillside Press)

Yardımcı Ders Kitapları:

English Grammar in Use; Murphy Raymond (Cambridge University Press)

İAY104 TIBBİ TERMİNOLOJİ

Tıp terminolojisinin tanımı ve önemi, latince okunuş ve dilbilgisi kuralları, tıp bölümlerinin genel tanımı, medikal vokabülerin oluşumunda komponentlerin anlam ve kullanımları, kök, önek ve sonekler, dış ve iç anatomi, vücut sıvı ve maddeleri, renkler ve sıvılar, vücut yapısı ile ilgili terimler, sistemlere göre yaygın olarak kullanılan terimler, laboratuvarlarda kullanılan terimler, tıpta en çok kullanılan kısaltmalar

Ders Kitabı:

Ekinci, S. Tıbbi Terminoloji ders kitabı.

Yardımcı Kitaplar:

Mesut. R, Tıbbi Terminoloji, Nobel Tıp Kitapevi, İstanbul, 2010 Tintinalli'nin Acil Tıp El Kitabı, Güneş Tıp Kitapevi

Yardımcı Kitaplar:

David M. Cline; O. John MA; Rita K. Cydulka; Garth D. Meckler; Daniel A. Handel; Stephen

H. Thomas; (Çeviri: Prof. Dr. M. Mahir Özmen); Temel İlk Yardım, Güneş Tıp Kitapevi Dr. Nurhan Demirhan;

Türkiye'de İlk ve Acil Yardım Hizmetleri ve Afetlerdeki Rolü Prof. Dr. Yüksel Gökel; Hayati Tehlike (Acil)

Hasta Yönetimi El Kitabı, Güneş Tıp Kitapevi Doç. Dr. Erol Armağan; Acil Tıpta Belirti ve Bulgular, Güneş Tıp Kitapevi

uygulaması, Laboratuvar çalışması. Üriner sistem, üriner sistemin fizyolojisi, Normal idrarın özelliği, Üriner kateter uygulaması, mesane irrigasyonu, laboratuvar çalışması. Ölümü yaklaşan hastanın bakımı ve ölüm kavramı, Ölümü yaklaşan bireyin fizyolojik gereksinimleri, Ölüm anında, öncesinde ve sonrasında meydana gelen değişiklikler, Laboratuvar çalışması.

Ders Kitabı:

Temel hemşirelik kavramlar, ilkeler, uygulamalar (2008), Editör: Dr. Fatma Akça Ay

Hasta bakımı ve tedavisinde temel ilke ve uygulamalar, Hemşirelik Esasları, Prof. Dr. Nur İnanç, Prof. Dr. Sevgi Hatipoğlu ve ark.

Yardımcı Kitaplar:

Hemşirelik Esasları uygulama rehberi, Prof. Dr. Kamerya Babadağ, Prof. Dr. Türkinaz Atabek Aştı.

Hemşirelik Tanıları el kitabı, Çeviren: Doç. Dr. Firdevs Erdemir.

Hemşirelik Bakım Planları, Editör: Prof. Dr. Nalan Akbayrak ve ark.

IA Y114 ACİL HASTA BAKIMI II

Kırık Çıkık Ve Burkulmalar, Nörolojik Aciller, Metabolik Aciller, Dispne, Felç, Epilepsi, Göz Aciller, Kulak, Burun, Boğaz Acilleri, GİS Acilleri, Bulaşıcı Hastalıklar, Üriner Sistem Acil Hastalıkları, Abdominal Aciller.

Ders Kitabı: Tanrıverdi Haluk; 112 Acil Sağlık Hizmetleri Yönetimi, Beta Yayınevi Tintinalli'nin Acil Tıp El Kitabı, Güneş Tıp Kitapevi

Yardımcı Kitaplar:

David M. Cline; O. John MA; Rita K. Cydulka; Garth D. Meckler; Daniel A. Handel; Stephen

H. Thomas; (Çeviri: Prof. Dr. M. Mahir Özmen); Temel İlk Yardım, Güneş Tıp Kitapevi Dr. Nurhan Demirhan;

Türkiye'de 112 İlk ve Acil Yardım Hizmetleri ve Afetlerdeki Rolü Prof. Dr. Yüksel Gökel; Hayati Tehlike (Acil)

Hasta Yönetimi El Kitabı, Güneş Tıp Kitapevi Doç. Dr. Erol Armağan; Acil Tıpta Belirti ve Bulgular, Güneş Tıp Kitapevi

IA Y 112 ACİL SAĞLIK HİZMETLERİ 2

Görev organizasyonu, Personel güvenliği, hasta/yaralı güvenliği, ambulans ve acil sağlık hizmetlerinde haberleşme, sağlık hizmetleri, sağlık hizmetlerinin değerlendirilmesi

Ders Kitabı:

Tanrıverdi Haluk; 112 Acil Sağlık Hizmetleri Yönetimi, Beta Yayınevi Tintinalli'nin Acil Tıp El Kitabı, Güneş Tıp Kitapevi

Yardımcı Kitaplar:

David M. Cline; O. John MA; Rita K. Cydulka; Garth D. Meckler; Daniel A. Handel; Stephen

H. Thomas; (Çeviri: Prof. Dr. M. Mahir Özmen); Temel İlk Yardım, Güneş Tıp Kitapevi Dr. Nurhan Demirhan;

Türkiye'de 112 İlk ve Acil Yardım Hizmetleri ve Afetlerdeki Rolü Prof. Dr. Yüksel Gökel; Hayati Tehlike (Acil)

Hasta Yönetimi El Kitabı, Güneş Tıp Kitapevi Doç. Dr. Erol Armağan; Acil Tıpta Belirti ve Bulgular, Güneş Tıp Kitapevi

IA Y 106 FARMAKOLOJİ

Genel farmakoloji, farmasötik şekiller, Otonom sinir sistemi farmakolojisi, Kardiyovasküler sistem farmakolojisi, Santral sinir sistemi farmakolojisi, Antibiyotikler.

Ders Kitabı:

Farmakoloji Prof. Dr. Esen Özalp Dural Tıp fakültesi

farmakoloji Ders Notları Oğuz Kayaalp Tıbbi

Farmakoloji

Rasyonel Tedavi Yönünden Tıbbi Farmakoloji, Prof. Dr. S. Oğuz Kayaalp, onuncu baskı, Hacettepe-Taş Kitapçılık Ltd. Şti., Ankara, 2002.

Yardımcı Kitaplar:

Türkiye İlaç Kılavuzu-2001 Formülleri, S. Oğuz Kayaalp (ed.), Turgut Yayıncılık ve Ticaret A.Ş., İstanbul, 2003.

IA Y 110 MESLEK ETİĞİ

Etik ve ahlak kavramları, etik sistemleri, meslek etiği, mesleki yozlaşma ve meslek hayatında etik dışı davranışların sonuçları, sosyal sorumluluk kavramı.

IA Y 108 STERİLİZASYON DEZENFEKSİYON

Tarihçe, İnsanlarda hastalık yapma özelliği olan mikropların uzaklaştırmayöntemleri dezenfeksiyon maddeleri ve yöntemler, Yöntemler doğru uygulanmaz ise oluşabilecek komplikasyonlar. Tarihçe, sterilizasyon küçük veya büyük ölçekte olsun, özellikle invazif tedavi veya teşhis yöntemlerin kullanıldığı alanlarda uygulanır. Amaç hastayı patojenlerden ve diğer hastalardan kaynaklanan tıbbi atıklardan korumaktır. Sterilizasyon yöntemleri doğru uygulanmadıklarında sonuçları hayati tehlike oluşturabilir. Acil servis ve ambulanslar ise bu riskin en yüksek düzeye çıktığı alanlardır. Sağlık Hizmetlerinde çalışan personelin bu yöntemleri tanınması ve doğru bir şekilde uygulaması gerekir. Bu sadece hastaları değil aynı zamanda çalışanların sağlığını da korur. Dersin amacı sterilizasyon maddeleri ve yöntemleri konusunda bilgi vermektir.

Ders Kitabı:

Department of Labor, Occupational Safety and Health Administration. 29CFR Part 1910.1030, Occupational exposure to bloodborne pathogens; final rule. Fed Reg 1991,56:64004-182.

Infection control guidelines. Denver: Office Sterilization and Asepsis Procedures Research Foundation; 1992.

Yardımcı Kitaplar:

Office Sterilization and Asepsis Procedures Research Foundation. Infection control guidelines. Denver; 1991.

Centers for Disease Control. Recommended Infection-Control Practices. MMWR; 1993; 42:1-10.

III.YARIYIL

IAY 207 KİŞİLER ARASI İLETİŞİM

Sosyal varlık olarak insan, iletişim, iletişim düzeyleri, sözlü ve sözsüz iletişim, kendini tanıma, işitmek ve dinlemek, iletişim ve algılama, sürtüşme ve çatışmalar, iletişim ve toplum, sağlık personelinin kişilerarası ilişkilerdeki becerilerinin önemi.

Ders Kitabı:

Sağlık Kuruluşlarında Halkla İlişkiler, Doç.Dr.Dilaver Tengillimoğlu

Yardımcı Kitaplar:

Demet Gürüz, Halkla İlişkiler Teknikleri

IAY211 YAZ STAJI

Meslek eğitimi ile ilgili uygulamalar

IAY213 TRAVMA

- 1 Dersin Tanıtımı, Giriş, Amaç ve Öğrenim Hedefler
- 2 TRAVMA çeşitleri Kırık Çıkık (Dislokasyon/Luksasyon) Burkulma (Distorsiyon)
- 3 Travmalı Hastanın Değerlendirilmesi
- 4 YARA BAKIMI Pansuman Çeşitleri Sargılar
- 5 ATELLER
- 6 ATELLER uygulama teknikleri
- 7 KAFA TRAVMALARI acil yardım
- 8 OMURGA TRAVMALARI
10. Omurga Travmalarında Acil Yardım
- 11 Yaralının Omurga Tahtası Üzerine Alınması
- 12 Yüzüstü Yatan Yaralının Çevrilmesi
- 13 Kaskın Çıkarılması
- 14 Travma Sonrası Bakım ve Transport

Ders Kitabı- Yardımcı Kitaplar:

2015 **American Heart Association**. Guidelines for CPR & ECC

(<https://eccguidelines.heart.org/index.php/circulation/cpr-ecc-guidelines-2/>)2. <http://www.acilci.net/2015-kardiopulmoner-resusitasyon-kilavuzu3.KardiopulmonerresusitasyonveAcilKardiyakBakimiçin2010AHA> Kılavuzu(Türkçe)4.Türkiye Klinikleri Acil Tıp Özel Sayısı. Hava Yolu Yönetimi. Cilt:1, Sayı:1, 20155. Çocuklarda Temel ve İleri Yaşam desteği Uygulamaları. Editör. Prof.Dr. Aytuğ Atıcı6.Tüm Yönleriyle Acil Tıp.Tanı,Tedavive Uygulama Kitabı.Editör:Dr.ZeynepKekeç.2013

IAY215 RESÜSİTASYON

- 1 Dersin Tanıtımı, Giriş, Amaç ve Öğrenim Hedefler
- 2 Erişkinlerde Temel Yaşam Desteği
- 3 Erişkinlerde Yabancı Cisim Tıkanıklıklar

- 4 Çocuk ve Bebeklerde Temel Yaşam Desteği
- 5 Çocuk ve Bebeklerde Yabancı Cisim Tıkanıklıkları
- 6 Yetişkinlerde Hava Yolu Açıklığı ve Ventilasyonun Sağlanması
- 7 Çocuk ve Bebeklerde Hava Yolu Açıklığı ve Ventilasyonun Sağlanması
- 8 Hastane Öncesi Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılan İlaçlar ve Uygulama Yolları
- 9 Hastane Öncesi Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılan İlaçlar ve Uygulama Yolları
- 10 Olay Yeri Yönetimi ve Acil Olgu Yönetimi
- 11 Olay Yeri Yönetimi ve Acil Olgu Yönetimi
- 12 Resüsitasyon Sonrası Bakım
- 13 Resüsitasyon Sonrası Transport

Ders Kitabı- Yardımcı Kitaplar:

- KAYNAK:1. 2015 **American Heart Association**. Guidelines for CPR & ECC
(<https://eccguidelines.heart.org/index.php/circulation/cpr-ecc-guidelines-2/>)
2. <http://www.acilci.net/2015-kardiyopulmoner-resusitasyon-kilavuzu>
  - 3.KardiyopulmonerresusitasyonveAcilKardiyakBakımıçin2010AHAKılavuzu(Türkçe)
  - 4.Türkiye Klinikleri Acil Tıp Özel Sayısı. Hava Yolu Yönetimi. Cilt:1, Sayı:1, 2015
  5. Çocuklarda Temel ve İleri Yaşam desteği Uygulamaları. Editör. Prof.Dr. Aytuğ Atıcı
  - 6.TümYönleriyleAcilTıp.Tanı,TedaviveUygulamaKitabı.Editör:Dr.ZeynepKekeç.2013Akademisyen Tıp Kitapevi

İAY219 ACİL HASTA BAKIMI III.

Hematolojide Acil Durumlar. Obstetrik Aciller. Pediatrik Aciller. Geriatrik Aciller. Psikiyatrik Aciller. Kanserli Hastalarda Acil Bakım. Triaaj

Ders Kitabı:

Tanrıverdi Haluk; 112 Acil Sağlık Hizmetleri Yönetimi, Beta Yayınevi Tintinalli'nin Acil Tıp El Kitabı, Güneş Tıp Kitapevi

Temel İlk Yardım Bilgileri, Başkent Üniversitesi, Komisyon, Ankara, 2005

Vaka Hazırlama ve Vaka Çalışma Örnekleri, Hülya Ünalın Gedik, 9 Eylül Üniversitesi 2002 Acil Bakım Sistemleri, Melahat Alagöz Demirbaş, 2003

Yardımcı Kitaplar:

DavidM.Cline;O.JohnMA;RitaK.Cydulka;GarthD.Meckler;DanielA.Handel;Stephen

H. Thomas; (Çeviri: Prof. Dr. M. Mahir Özmen); Temel İlk Yardım, Güneş Tıp Kitapevi Dr. Nurhan Demirhan;

Türkiye'de 112 İlk ve Acil Yardım Hizmetleri ve Afetlerdeki Rolü Prof.Dr. Yüksel Gökeli; Hayati Tehlike (Acil)

Hasta Yönetimi El Kitabı, Güneş Tıp Kitapevi Doç. Dr. Erol Armağan; Acil Tıpta Belirti ve Bulgular, Güneş Tıp Kitapevi

İAY217 MESLEKİ UYGULAMA I

Mesleki uygulama öğrencilerin sağlık kurumlarında eğitim öğretim dönemi boyunca haftanın belirli günlerinde iş deneyimi kazanılmasını öngören uygulamalar ve eğitimleri kapsar

IV.YARIYIL **IAY 204 HASTALIKLAR BİLGİSİ**

Sağlık Hizmetleri alanında görev alacak personelin hastalıklarla ilgili genel bilgi sahibi olması şüphesiz son derece önemlidir. Bunun iki nedeni vardır: çalışanın hastalara doğru bakımı sağlayabilmesi ve kendini koruyabilmesidir. Bunların gerçekleştirilebilmesi için sağlık ve hastalık kavramlarının, hastalıkların hangi yollarla bulaştığının, bulaşmayı önleyici koruma yollarının neler olduğunun bilinmesi gerekir. Dersin amacı özellikle hastalık yapıcı etkenler, akut hastalıklar, hastalıkların sınıflandırılması ve organ sistemlerine göre hastalık bilgilerini kazandırmaktır

Ders Kitabı:

Yrd. Doç. Dr. Mümin Polat; Prof. Dr. Mehmet Şükrü Gülay; Hastalıklar Bilgisi Ders Kitabı, Dünya yayınevi

Yardımcı Kitaplar:

Doç. Dr. Erol Armağan; Acil Tıpta Belirti ve Bulgular, Güneş Tıp Kitapevi

IAY206 KAZA VE AFET YÖNETİMİ

Afet tanımı, kaza ve afetler hakkında bilgiler, ilk acil yardım programındaki yeri, afet çeşitleri, doğal afetler, insan kaynaklı afetler, yerleşim bölgesi seçimi, belediyelerin yerleşim planı üzerindeki görevleri, mülki idarenin yerleşim planı üzerindeki etkileri, merkezi idarenin yerleşim planı üzerindeki etkileri, doğal kaynakların kullanımı, insan yapımı büyük yapıların afetlerdeki davranışları, afet eğitiminin gerekliliği, risk tablosu, bütünlük afet yönetimi

Kaynaklar: Pegem , Hoca Notları, Milli Eğt. Ders Notları

IAY208 AMBULANS S EĞİTİMİ

Ambulans Ve Acil Bakım Elemanlarının Rol Ve Sorumlulukları. Ambulans Ekipmanları ve kullanma bilgisi.

Ekipmanların Kontrolü. Modern Acil Yardım Araçları Ve Ekipmanları. Hastayı Taşıma Ve Hareket Ettirme Teknikleri. Kardiyovasküler değerlendirme Kriterleri. Abdominal Değerlendirme Kriterleri. Solunum Değerlendirme Kriterleri. Nörolojik Değerlendirme Kriterleri

Ders Kitabı: Hasta ve Yaralıların Acil Bakımı ve Nakledilmesi, Amerikan Ortopedik ve Cerrahlar Akademisi, 1992

Yardımcı Kitaplar: Emergency Medicine, Judith Tintinalli. Mc-Gray 2004.

Acil Hasta Nakli, Halk Sağlığı Kurumu Derneği, Ankara 1997

Ambulans Hekimliği El Kitabı, Dr. İskender Sayek, Güneş Tıp Kitapevi, 1999. Ambulans Hizmetleri Yönetmeliği, 2007

David M. Cline; O. John MA; Rita K. Cydulka; Garth D. Meckler; Daniel A. Handel; Stephen

H. Thomas; (Çeviri: Prof. Dr. M. Mahir Özmen); Temel İlk Yardım, Güneş Tıp Kitapevi Dr. Nurhan Demirhan;

Türkiye'de İlk ve Acil Yardım Hizmetleri ve Afetlerdeki Rolü Prof. Dr. Yüksel Gökel; Hayati Tehlike (Acil)

Hasta Yönetimi El Kitabı, Güneş Tıp Kitapevi Doç. Dr. Erol Armağan; Acil Tıpta Belirti ve Bulgular, Güneş Tıp Kitapevi

İAY218 MESLEKİ UYGULAMA 2

Mesleki uygulama öğrencilerin sağlık kurumlarında eğitim öğretim dönemi boyunca haftanın belirli günlerinde iş deneyimi kazanılmasını öngören uygulamalar ve eğitimleri kapsar

OSD

OSD TEMEL SAĞLIK

TEMEL SAĞLIK DERSİ DERS İÇERİĞİ

Sağlık ve hastalık kavramları,
Sağlığı Etkileyen faktörler,
Sağlık Hizmetlerinin tarihsel gelişimi
Temel sağlık hizmetleri
a. Koruyucu sağlık hizmetleri
b. Tedavi edici sağlık hizmetleri
c. Esenlendirici sağlık hizmetleri (rehabilitate edici)
Çevre sağlığı
Hijyen
Dünya sağlık örgütü
Türkiyede sağlık sistemi
Bulaşıcı hastalıklara genel bakış ve önlemler

OSD İŞ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ

Bireysel İş Hukuku: İş hukukunun temel ilkeleri ve kavramları, iş sözleşmesinin kurulması ve türleri, iş sözleşmesinden doğan borçlar, iş sağlığı ve güvenliği, işin düzenlenmesi, iş sözleşmesinin feshi ve feshin sonuçları öğretilmektedir. Sosyal Güvenlik Hukuku: Temel ilke ve kavramları, kurumsal yapı, sosyal güvenlik finansmanı, kısa vadeli sigortayardımları öğretilmektedir.

Ders Kitabı:

İş Sağlığı ve İş Güvenliği, Teoman Akpınar, Ekin Basım Yayın / Hukuk Dizisi

Yardımcı Kitaplar:

Ali Nazım Sözer, Türk Sosyal Sigortalar Hukuku, Beta Yayınları, İstanbul: 2013

OSD ÇEVRE VE SOSYAL SORUMLULUK

Profesyonel yaşamda çevresel etkilerden kaynaklanan sorunlar karşısında farklı disiplinleri bir araya getirerek uzmanlık donanımları da kullanarak sorun çözme becerisi oluşturma Çevre bilinci ile sivil toplum duyarlılığını benimseterek yaşama aktarma becerisi ile donatmak Sosyal, kültürel, doğal çevre sorunlarını fark edebilmek, saptayabilmek. Sonuçlandırma sürecini ilgili otoritelerle paylaşmak. Saptanan sorunların ve bulunan çözümlerin süreçlerinin anlamlı bir şekilde kayıt altına alınması.

OSD STRES YÖNETİMİ

Stres kavramı ve kapsamı, stresin belirtileri ve aşamaları, strese neden olan faktörler ve yol açtığı sonuçlar, stres yönetimi ve kontrolü.

OSD SAĞLIKTA KALİTE YÖNETİMİ VE AKREDİTASYON

Sağlık hizmetlerinde kalite kavramı, sağlık hizmetlerinde sürekli kalite iyileştirme, müşteri algıları, yapı, süreç ve sonuç ölçüleri, temel kalite iyileştirme araçları, kalite iyileştirme ekipleri, temel kalite iyileştirme modelleri, stratejik kalite yönetimi, dışsal kalite iyileştirme yöntemleri

OSD DİKSİYON VE BEDEN DİLİ

Konuşma nedir? Konuşma bir ihtiyaç mıdır? Konuşmayı bozan etkenler. İyi bir konuşmacının nitelikleri. Konuşma eyleminin dört temel ögesi. Diksiyon nedir? Diksiyonun amaçları. Diksiyon eğitiminin faydaları. Sesler ve özellikleri. Başlıca konuşma kusurları. Vurgu ve tonlama. Konuşma türleri. Beden dili. Çocuk ve Beden dili.

OSD 404 AFET BİLGİSİ

Afet tanımı, afet çeşitleri, doğal afetler, insan kaynaklı afetler, yerleşim bölgesi seçimi, belediyelerin yerleşim planı üzerindeki görevleri, mülki idarenin yerleşim planı üzerindeki etkileri, merkezi idarenin yerleşim planı üzerindeki etkileri, doğal kaynakların kullanımı, insan yapımı büyük yapıların afetlerdeki davranışları, afet eğitiminin gerekliliği, risk tablosu, bütünlük afet yönetimi.

HALK SAĞLIĞI

Toplum sağlığının korunması ve geliştirilmesini amaçlayan bu derste; Türkiye’de sağlık hizmetlerinin örgütlenme tarihçesi ve sosyalleştirme konuları, halk sağlığına ilişkin temel kavramlar, sağlık ve hastalık kavramları, sağlık hizmetlerinin sınıflandırılması, temel sağlık hizmetleri, sağlık yönetimi, ana sağlığı, aile planlaması, çocuk sağlığı, bulaşıcı hastalıklar, çevre sağlığı, iş sağlığı, sosyal hastalıklar hakkında bilgi verilecektir

Ders Kitabı:

Halk Sağlığı - Temel Bilgiler, Editör; Çağatay Güler, Levent Akın Nobel Kitapevi

Yardımcı Kitaplar:

Sevim Yumuturuğ, Halk Sağlığı, Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Yayınları,1998

ESKİ ÖĞRENCİLER İÇİN, GEÇMİŞ DÖNEMLERDE YÖNETİM KURULU KARARI İLE KALDIRILAN YA DA 3+1 İLE DEĞİŞEN DERSLERİN KODLARI

Kodu	Adı
IAY106	FARMAKOLOJİ
IAY108	STERİLİZASYON, DEZENFEKSİYON
IAY118	ENFEKSİYON HASTALIKLARI
IAY124	YAZ STAJI
Kodu	Adı
IAY215	RESÜSTASYON
IAY217	MESLEKİ UYGULAMA I

Kodu	Adı
OSD301	DIKSİYON VE BEDEN DİLİ
OSD303	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ
OSD305	ÇEVRE VE SOSYAL SORUMLULUK
OSD307	TEMEL SAĞLIK
Kodu	Adı
IAY204	HASTALIKLAR BİLGİSİ
IAY206	KAZA VE AFET YÖNETİMİ
IAY208	AMBULANS EĞİTİMİ
IAY218	MESLEKİ UYGULAMA II

ESKİ ÖĞRENCİLER İÇİN, GEÇMİŞ DÖNEMLERDE YÖNETİM KURULU KARARI İLE KALDIRILAN YA DA DEĞİŞEN DERSLERİN İÇERİKLERİ

IAY211 PATOLOJİ

Patolojinin tanımı, genel bilgiler. Patoloji laboratuvarına gelen materyalin tanımı ve tesbit işlemi. Blokların hazırlanışı; fiksasyon, dekalsifikasyon, sudan kurtarma, şeffaflandırma, parafine yatırma. Frozen (dondurma) yöntemi, rutin boyama yöntemleri, özel boyama (histokimya) yöntemleri. İmmün histokimyasal boya yöntemleri ve patolojide kullanılan PCR, elektron mikroskopi gibi yöntemler hakkında temel bilgiler. Hücre zedelenmesi ve ölümü. Nekroz morfolojisi ve çeşitleri. Vücut sıvıları ve kan akımı bozuklukları, Ödem ve çeşitleri. İyileşme. Hücre gelişme bozuklukları. Tümör tanımı ve tümörlerin genel özellikleri, sınıflandırılması. İntraselüler madde birikimleri. İmmünolojinin tanımı ve immünolojik kavramlar. Hipersensitivite reaksiyonları. Otoimmün hastalıkları ve immün yetersizliği sendromları.

Ders Kitabı:

Robbins & Cotran Pathologic Basis of Disease, 9e (Robbins Pathology); Vinay Kumar

Yardımcı Kitaplar:

MBBS MD FRCPath , Abul K. Abbas MBBS , Jon C. Aster MD PhD , 2014.

IAY 213 - 217ARAŞTIRMA YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Araştırma Konularını Seçme, Kaynak Araştırması Yapma, Araştırma Sonuçlarını Değerlendirme, Araştırma Sonuçlarını Rapor Hâline Dönüştürme, Sunuma Hazırlık Yapma, Sunumu Yapma

Ders Kitabı:

Zeki Kaya, Mehmet Şahin, MYO İçin Araştırma Yöntemleri ve Teknikleri, Siyasal Kitapevi/

Eğitim Dizisi

Yardımcı Kitaplar:

Şener Büyüköztürk, Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Pegem Akademi.

IAY202 ACİL YARDIM KURTARMA ÇALIŞMALARI I

Yumuşak Doku Yaralanmaları. Kanama Kontrolü. Şok. Aspirasyon. Oksijen tedavisinde Kullanılan Ekipmanlar. Oksijen Tedavisi. Sıvı – Elektrolit Dengesi. İ.V. Kullanılan Sıvılar. Asit Baz Dengesi. İleri Hava Yolu Yöntemi (Entübasyon). Ambulama. Nazo Gastrik Sonda Uygulaması. Üriner Kateterizasyon Uygulaması.

Ders Kitabı:

DavidM.Cline;O.JohnMA;RitaK.Cydulka;GarthD.Meckler;DanielA.Handel;Stephen

H.Thomas;(Çeviri:Prof.Dr.M.MahirÖzmen);TemelİlkYardım, Güneş Tıp Kitapevi Dr. Nurhan Demirhan;

Türkiye'de 112 İlk ve Acil Yardım Hizmetleri ve Afetlerdeki Rolü Prof.Dr.YükselGökel;HayatiTehlike(Acil)

HastaYönetimiElKitabı,GüneşTıpKitapevi Doç. Dr. Erol Armağan; Acil Tıpta Belirti ve Bulgular, Güneş Tıp Kitapevi

TemelİlkyardımBilgileri,BaşkentÜniversitesi,Komisyona,Ankara,2005 Travmadaİlkyardım,

GökhanMoray,NevzatBilgin,HaberalEğitimVakfı2004 **Yardımcı Kitaplar:**

Uygulamalı İlkyardım, Dr. Ruhi Selçuk Tabak, Palme Yayıncılık, 2003 Acil Servis ve

Akademik Acil Tıp, Dokuz Eylül Üniversitesi 2002

IAY 208 HASTANE İDARESİ

Tarihsel akış içerisinde hastanenin yeri ve gelişimi, hastalık ve sağlık-sağlık hizmetleri, hastanenin tanımı ve sınıflandırılması. Yönetim, yönetim ilkeleri, özellikleri ve öğeleri, yöneticinin özellikleri. Hastane idaresinin özellikleri ve yönetim kaynakları, hastane işletmesinde temel kavramlar, hastane fonksiyonları ve temel kavramlar. Hastane Fonksiyonları ve Örgütlenmesi: Başhekim ve hastane müdürünün görev ve yetkileri.

Tıbbi Fonksiyonlar: Klinik hizmetler, acil servis hizmetleri, servis şef ve uzmanlarının görev yetkileri. Teşhis

Üniteleri: Laboratuvar, laboratuvarında çalışan personel ve görevleri, röntgen servisi, röntgen servisinde çalışan

personel ve görevleri, radyasyon güvenliği ile ilgili yasal düzenlemeler. Ameliyathane hizmetleri, yoğun bakım

ve reanimasyon hizmetleri, çalışan personelin görev ve yetkileri. Hastane enfeksiyonları kontrolü, diyet

hizmetleri, eczane hizmetleri, sosyal hizmetler, hemşirelik hizmetleri. Bilimsel kurullar, uzman hekim

yetiştirilmesi. Hastane hizmetlerinin değerlendirilmesi, hastane nöbet, idari ve teknik hizmetleri. Devlet memurları

kanunu ile ilgili yönetmelikler.

Ders Kitabı:

Prof.Dr. Şahin Kavuncubaşı, Hastane ve Sağlık Kurumları Yönetimi Ankara, 2000 Prof.Dr. Dilaver

Tengilimođlu Sağlık İşletmeleri Yönetimi, Ankara

Yardımcı Kitaplar:

Okan Üniversitesi Ders Notları

IAY109 EKG ANALİZİ

Elektrokardiyogram (EKG) kalbin durumu ile ilgili bilgi veren ve tıbbi alanda yaygın olarak kullanılan bir tekniktir.

Acil ve kronik durumlarda hayati tehlikeyi tespit ve acilen bertaraf için bu yönteme başvurulur. Bu yöntem ayrıca ileri düzey kalp ve damar hastalıklarının tanısında ön safhayı oluşturur. Sağlık Hizmetlerinde çalışan kişilerin EKG ile ilgili bilgi ve beceri sahibi olmaları gerekir. Bu nedenle ders bu bilgi ve beceriyi kazandırmak amacı ile EKG'deki dalgaların oluşumu, EKG örneklerinin hangi prensiplere göre değerlendirileceği, normal ve anormal EKG örneklerinin tanımlanmasını içermektedir.

Ders Kitabı:

Galen S. Wagner Marriott; (Çeviri Editör; Prof. Dr. Sadi Güleç), Pratik Elektrokardiyografi

+ DVD

IA Y 111 HASTA BAKIM İLKELERİ

Programın açıklanması, Hasta bakımında temel kavramlar, İletişim ve iletişim ilkeleri, Hastavesağlık ekibinin diğer üyelerle ilişkileri, Sağlıkın korunması, Hastane enfeksiyonları; asepsi, antisepsi, dezenfeksiyon ve sterilizasyon yöntemleri, Uyku ve dinlenme. Yaşamsal belirtiler; nabız, solunum, kan basıncı, beden sıcaklığı, Laboratuvar çalışmaları, Beden mekaniği ve pozisyonlar, vücut mekaniği ilkeleri, hasta hareket ettirme ve çevirme, Laboratuvar çalışması. İlaç uygulamaları, ilaç uygulama yerleri; oral yol ile, parenteral yol ile ilaç uygulama, Damar içi sıvı verilmesi ve uygulama yöntemi, Kan transfüzyonu, laboratuvar çalışması. Oksijen uygulaması, oksijenin önemi, Oksijen uygulamaları, Oksijen tedavisi sırasında gelişebilecek komplikasyonlar. Beslenme gereksinimi, Bireyin temel gereksiniminin karşılanması, Temel besinler, Nazogastrik tüp ile beslenme, Laboratuvar çalışması. Boşaltım sistemi, En çok rastlanan boşaltım sorunları, Lavman

IA Y 120 DAVRANIŞ BİLİMLERİ

Davranış Bilimlerinin Tarihi Gelişimi Ve Kullanıldığı Bazı Alanlar: a) Davranış bilimlerinin gelişimi b) Davranış bilimlerinin yararlandığı alanlar. Davranış Bilimlerinde Metot: a) Davranış bilimlerinin kullandığı metodoloji b) Davranış bilimlerinde araştırma yöntem ve teknikleri. Davranış Düzlemi Statü ve Rol Davranışları: a) Sosyal statü, b) Rol davranışları. Sosyal Kurumların İnsan Davranışlarındaki Yeri Ve Önemi: a) Başlıca aile tipleri b) Genel olarak dinin tanımı ve davranışla ilişkisi. Kişilik ve Davranış: a) Kişiliğin tanımı b) Kişiliği belirleyen faktörler. Savunma Mekanizmaları Ve Normal Dışı Davranışlar: a) Savunma mekanizmaları b) Nevrotik davranışlar c) Psikozlar d) Psikosomatik rahatsızlıklar. Kişilik Teorileri Ve Tipleri a) Kişilik teorileri b) Kişilik tipleri.

IA Y 112 TEMEL BİYOLOJİ

Hücre bilgisinin tarihsel gelişimi. Mikroskopun tarihsel gelişimi ve çalışma prensipleri. Bitki hücresinin özellikleri. Sitoplazmanın kimyasal ve fiziksel özellikleri. Hücrede organeller, bitki hücresine özgü organeller ve ergastik maddeler. Çekirdek, içerdiği organel ve moleküller, genom, kromozom ve DNA kavramları, hücre devri, genetik kod mekanizması. Hücre bölünmesi, mitoz ve mayoz. Hücre çeperi. Doku, tanımı ve morfolojik gelişmesi. Bölünen ve sürekli dokular. Dokuların yapısal özellikleri. Yüksek organizasyonlu bitkilerdeki dokuların görevleri, özelleşmiş hücre yapıları, stroma ve higroma. Organlar, tanımı ve gelişmeleri. Kök, yaprak ve çiçek kısımları, özellikleri ve görevleri. Yüksek organizasyonlu bitkilerde (gymnosperm ve angiosperm) bu organların gövdedeki durumları.

Ders Kitabı:

Prof.Dr.AbdurrahmanAktümsek; Prof.Dr.MuhsinKonuk;NobelKitapevi,Genelbiyoloji

Yardımcı Kitaplar:

Ahmet afyon; Mehmet Ali Kaya; Dursun Yağız, Genel biyoloji

IAY 116 TEMEL KİMYA

Kimya ve madde, semboller, formüller, kimyasal hesaplamalar, gazlar, katılar, sıvılar, kimyasal termodinamik, reaksiyon hızı ve denge, çözeltiler ve sulu çözeltilerin dengesi, elektrokimya, periyodik sistem, atomun yapısı, kimyasal bağlar, yükseltgenme-indirgenme reaksiyonları, elementler.

Ders Kitabı:

Hüseyin Bal, Temel kimya, Pegem Yayıncılık

Yardımcı Kitaplar:

Namık K. Aras, Namık Kemal Tunalı, Kimya Temel Kavramlar, Beta Yayınları, 2014

IAY118 HALKLA İLİŞKİLER VE İLETİŞİM

İletişimin temel becerileri ve tanımları. İletişimin önemi. Halkla ilişkiler ile ilgili temel kavramlar ve halkla ilişkilerin önemi.

Ders Kitabı:

Enver Özkalp, Davranış Bilimleri, AÖF Yayını, 2004.

Yardımcı Kitaplar:

Salih Güney, Davranış Bilimleri, Nobel